

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenčni ponudniki in dneva po praznikih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje nadom se računa 10 krajcev, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in zadržake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledišča v „zvezdi“. Opravništvo, na katero naj se blagovno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

P. n. gg. naročnikom.

Po koncu tega meseca stopi jedini slovenski dnevnik „Slovenski Narod“ v deveto leto svojega izhajanja in začne se novo naročevanje.

Uljudno vabimo vse p. n. gg. naročnike, da svojo naročino ponově in vse prijatelje, da nam skušajo novih naročnikov pridobiti, list razsiriti kjer je mogoče, in s tem podpirati slovensko stvar.

Naj gg. naročniki izvolijo ob pravem času, prej ko mogoče, naročino po poštni nakaznici poslati, da ne bode nereda v razpošiljanji, ker odslej po sklepu upravnega odbora moramo list brez razločka vsacemu vstaviti, kdor nij naročnik naprej plačal. Administracija tedaj zdaj nema pravice pošiljanje podaljšati na upanje.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za celo leto	13	gold.	—	kr.
Za pol leta	6	gold.	—	kr.
Za četr leta	3	gold.	—	kr.
Za en mesec	1	gold.	—	kr.
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajcev na mesec, 30 kr. za četr leta.				

S pošiljanjem po pošti velja:

Za celo leto	16	gold.	—	kr.
Za pol leta	8	gold.	—	kr.
Za četr leta	4	gold.	—	kr.
Za en mesec	1	gold.	—	kr.

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četr leta **2** gold. **50** kr. Po pošti prejemam „**3**“ — **Admistracija „Slov. Naroda“.**

Pogodin. †

Slovenski svet je te dni izgubil jednega svojih velikanov. Umrl je slavni Rus Michael Petrovič Pogodin v svojem 75. letu. Ta mož je vse svoje življenje delal na tem: vzbuditi v velicem ruskem narodu narodni čut, to je čut Slovanstva. Za to idejo je delal kot novinar in kot učenjak in je bil napadan posebno od Nemcev, kateri so v njem videli glavo „panslavistov“. V resnici nij bil Pogodin nič drugač, nego velik rodoljub in seme, ki ga je vse življenje sejal, bode vzhajalo in se razširilo, ideja, katere propovedajoč svečenik je Pogodin bil, utrjena je danes in se bode razširila v Rusiji od leta do leta bolj in tudi tam bode konec vladanja jedne smele kaste, nemških tujcev in priseljencev, katerih vpliv je Pogodin vse življenje pobiral in zato vse nemško sovraščvo na vrata imel.

V svojih nazorih o slovanski bodočnosti in svojih svetih kako bi se solidarnost slovenska pospešila, morda nij bil vselej srečen, — ali kje je človek, ki se nij nikdar zmotil? Cilj pa, za kateri je pokojnik delal

je čist, vzvišen ideal, zato je ta slovanski rodoljub in buditelj zaslužil, da mu postavimo Slovanje časten spomenik mej prvimi možmi, vsem dobrim rojakom za vzgled in posnemanje.

Izgled domoljubja.

Danski vojni minister general Haffner je razlagal poslancem, da je treba Kopenhagen utvrditi, ker lehko take razmere pridejo, da bode bramba domovine prva stvar. „Kaj bi pomagalo narod videti bogat in izobražen, če bi se morala dežela upogniti v jarem gospodarstva tujcev.“

Kratka beseda, in vendar koliko ima v sebi! In tako govori rodoljub vseh narodov, le ne naš nemškutar in Nemec.

Narodna svoboda, samostalnost svojega rodu, to je za blazega človeka več vrednega izobraženje in bogatstvo. Zgodovina nas uči, da so se tega držali najboljši možje vseh časov in narodov.

Le naš renegat, nemškutar in priseljeni Nemec ob volitvah pri nas špekulirata na najpodlejši, najnižji čutstvo v človeku, ker se prizivata na dobičkarstvo, na to kar „nese“, na dobrost in korist znanja tujega jezika itd. Če imaš bogatstvo in znanje, a nemaš ljubezni do svoje domovine in svojega roda, nijsi blag človek.

Listek.

Romantičen ujetnik v ljubljanski priljubljene delavnici.

Mej stanovi, ki representirajo sedanjo generacijo, stojé gotovo na najnižje stopnji moralne civilizacije oni nesrečneži, ki vege-tirajo v kaznilnicah kot jetniki, in mej temi v zadnjem vrsti prisiljeni v delavnici. Poslednjo poudarjam zarad tega, ker je razloček takoj jasen, ako premislimo, da je lehko, sicer pošten človek, enkrat v svojem življenju v jezi, naglosti ali nezvedenosti se pregrešil, z obstoječimi zakoni v kolisijski prišel, ter ujetnik postal. Drugače je s prisiljeni v delavnici.

Skoro brez izjeme je tukaj zbrana smetana človeškega zavrženstva, inako hšni red skoro v vsakemu §. uradnikom in paznikom na srce polaga, da je delavnica v prvej vrsti zavod za poboljšanje, in da se ima z dobrimi izgledi le to nameravati, da postane prisiljenec po pridobljene prostosti zopet koristni ud človeškega društva — moramo žalibog vendar reči, da se ta svrha navadno ne doseže.

Z zaporom teh ljudij se navadno do-

seže le jeden in jedini ta namen, da je tuje blago za čas zaprtja prisiljencev pred njihovimi kremplji sigurno, in da je dežela njihovega rojstva vsaj za ta čas pred odgon-skimi in bolniškimi stroški zavarovana.

A sedaj govorimo le o jednem originalnem prisilencu. — Mej vsemi nobeden nij tako interesanten, kakor neki Janez Wicherl, 28 let star, rojen v Javorniku na Koščekem.

Wicherl je prišel v tukajšnjo delavnico 9. novembra 1874 zarad potepanja brez subsistenčnih pomočkov. On je sin Tomaža Wicherla, posestnika v Javorniku. Po spričevalih je absoluiral 2 reda kmetijske šole v Celovcu z dobrim uspehom.

Popis nekega faktuma, ki sega v zgodovino, ki je v ostrej zvezi z Wicherlom, in ki je prouzročil dolge članke po nemških časnikih, je tudi temu spisu predmet denšnjega obravnavanja, ter smo prepričani, da bode stvar v obče naše občinstvo zanimala.

Opravništvo ljubljanske delavnice je prejelo dn. 11. marca t. l. pod št. 143 od društva „Gesellschaft für Salzburger Landeskunde“ sledeči dopis: Vaše blagorodje! Posebni in v svojih uzrokih in namenih še dan denes nerazjasnjeni dogodek, ki se

je vršil pred komaj 3 leti blizu Salisburga z objektom, ki nij samo važen za zgodovino, ki je ne le daleč črez Salisburško in trditi se sme tudi po celej Nemčiji dobro znan, prisili nas na podlogi najnovejših dat zarad razjasnjenja omenjenega dogodka. Vaše blagorodje s prav ponižno prošnjo nadlegovati. Oni dogodek nij samo prouzročil občno obžalovanje tukaj v Salisburgu ampak vzbudil je v najdaljnih krogih vso pozornost prijateljev zgodovine in starega veka, dokaz tega so članki v prilogi „Augsburger Allgemeinen Zeitung“ št. 256, 298 in 299 leta 1872.

Ali vsa prizadevanja misterijozno zagrinalo ki je stvar zakrivalo, odstraniti bila so brez uspeha. Tudi naše društvo v tej stvari v prvej vrsti za delovanje klicano, izgubilo je uže vse upanje ne ugoden rezultat. Stoprv pred kratkim nam pride po naključju v roke tako dolgo časa neznana najdba, ki nam kaže sled za dalje preiskovanje. Kaže nam skoro za gotovo, da neki Janez Wicherl iz „Deutschgriffen in Kärnten“ rojen, in takrat obiskovalec kmetijske šole v Celovci z onim dogodom kot storilec ali pa kot pomagač v ozkej zvezzi stoji. Po naših takoj sproženih korespondenciah se je pozvedelo, da je ta človek se-

Jugoslovansko bojišče.

Ogerski oficijozi izrekajo baje, da naj le potem Avstro-ogerska Hercegovina in Bosno posede, ako Črna gora in Srbija začneti vojno proti Turkom, da se daleko segajoče konflagracije zabranijo. Da celo Črna gora in Srbija bi potem Magjari radi z vojsko okupirali. Ali ker je sedaj še obstoječa „zveza treh cesarjev“ bodo imeli še drugi faktorji vmes govoriti.

Vroča želja se je „N. Fr. Pr.“ izpolnila. Magjarska vlada je baje poslala v vojno granico komisarja z obširnimi pooblašnicami, da vse simpatije zatre, katere graničari izkazujejo vstašem.

Iz Pounja se piše „Obzoru“, da je večina tamošnjega prebivalstva za to, da bi Avstrija posela Bosno.

„Independance belge“ dobiva iz jako zanesljivega vira poročila, da ruski kabinet hoče naj se Carigrad odstopi Rusiji, Egipt Angleškej, nemška Avstrija Nemškej, slovanske pokrajine Turške Avstriji, Alzacija in Lotaringija naj se vrne Francoskej. — Nij verjetno.

Iz Kostajnice se brzjavlja, da je blizu Novega v gorenej Bosni napalo 80 vstašev turško četo 300 Turkov, in jih v beg zapodilo.

Iz Zubcev piše slovenski prostovoljec uredništvu „Slov. Naroda“, da so Slovenci, kar se jih boja udeležuje, pod komando Franca Barboux. Turkov se je v Trebinji nabralo 20.000. Pričakuje se kmalu velika bitev, ker bi Turki radi Sutorino vstašem vzeli. Navdušenje je veliko, a pomanjanje tudi.

Uredništvo dunajske „Deutsche Zeitung“ telegrafira zagrebškemu „Obzoru“: „Posebni dopisnik naš, g. Heinrich Renner, po jednem telegramu, ki nam je došel, ujet je po turških vojach v severnej Bosni. Vsi oni, ki

vedo natančnejše okolnosti o ujetji g. Rennerja, ali morejo zvedeti, v katerem kraju je zaprt, naprošeni so silno, da nam na naše stroške brzjavno poročajo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. decembra.
Vsi časopisi prinašajo božične članke, ki so si pa vsi mej soboj podobni. Vsled praznikov je v notranjej politiki popolna suša.

Vztrajaje države.

Francoska narodna skupščina svoja poslednja dela vrši, da se bodo potem sama razpustila in bodo 23. jan. volili senatorji po volilnih okrajih in potem 20. februar. p. l. poslanci v novo skupščino. — V zadnjem seji 24. t. m. je govoril minister Buffet pred reakcijonom: za to, da se obsedno stanje še obrani; proti tiskovnej svobodi; pozivlja konservativce naj bodo jedini pri volitvah.

Prusko-nemške vladni list, podprt od nemške vlade, „Provinzial Correspondenz“, je prinesel, kakor smo uže poročali, oster članek zoper Schmerlinga, ker je govoril, da se morejo nedoseženi idealni večkrat poprijemati in s tem mislil, da bi morda Avstrija še morala poskusiti nadvlado v Nemčiji doseči. Za to je Nemci strah obšel. Ravno tako se hudejejo, da je Hollendorfu kot Arnimovemu branitelju napil. Njih napad na Schmerlinga pomenja takole kakor: Schmerling ne sme v Avstriji minister postati. Kakor se v tem z Nemci skladamo, vendar je od Prusov nesramno, da predpisujejo in diktirajo kaj se ima in nema pri nas zgoditi.

Dopisi.

Iz Celja 23. dec. [Izv. dopis.] Uže je minulo nad dve leti, odkar je celjska čitalnica jela hirati tako, da je slednjič zapala in da nij bilo o njej čuti, jeli še živi ali ne.

Kako potrebno nam je bilo vedno čitalnice, vsakdo sprevidi lehko iz tega, da naši narodnjaci nijsmo imeli niti zahajališča.

daj v delavnici v Ljubljani in s tem smo mi prisiljeni na Vaše blagorodje apelirati in za pripomoč k dosezani našega namena lepo prositi. To je za zdaj kot opravičenje našega denašnjega za Vas gotovo nepričakovanega koraka; blagovolite tedaj nas oporostiti — in tako k stvari: Dne 7. maja 1872 zjutraj so našli kmetje na Valserskim polji tik glavne ceste mej Salisburgom in Reichenhallom, ono staro hruškovo drevo, znano v pripovedki od ondi v Untersbergu bivajočega cesarja Karla, v zvezi tudi s pripovedko „Kyffhäuser Sage“ na Nemškem, podžagano, na teh ležeče ono drevo ki je od nekdaj bilo objekt najživajnejšega interesa za domače in za tuge ljudi. Da je bil to atentat, to je bilo očividno, ali vsa prizadevanje storilca in njegove uzroke pozvedati, bili so — kakor uže omenjeno brez vaseha.

Pred kacimi 4 meseci prejelo je naše društvo iz bavarškega bližnjega mesta Reichenhall prvoj obširno knjigo „Einschreib & Tagebuch“ s tem za nas veselim poročilom, da se je ta knjiga dne 7. maja 1872 ali pa kmalu potem našla pri štoru podtega hruškovega drevesa na tleh, da jo je nek bavarski uradnik, ki si jo je po naključbi pridobil, do sedaj v Reichenhallu

shranjeno imel. O resnici tega poročila o času in kraji najdbe nij bilo nobene dvombe.

Po prečitanji te knjige in priloženih novic na mnogobrojnih nevezanih listkih je bilo po tekstu in po mnogih podpisih brezdvomno, da je pisatelj in lastnik nekov Janez Wicherl obiskovalec kmet. šole v Celoveci, dalje, da je rojen v koroškem Javorniku, (Deutsch Griffen) na Koroškem, da je od ubozih staršev in le slabo odgojen, da je te novice za svojo privatno rabo v letih 1870 in 1872 v knjigo vpisal.

Te novice so raznovrstne in imajo svojo posebnost: poglavito rolo pa igrajo mnogobrojne zaznambe imetih sanj in vizij, dalje je tu zbirka zapiskov, ravno tako fantastične in zmedene vrste, in slednjič so načrti svojih pesnij v kolikor le mogoče slabej obliki. Glavni vtis vsega tega vodi do sklepa, da pisatelj in lastnik te knjige Wicherl nij toliko moralično propaden, ampak bolehno irritiran mlad človek, z nenavadno fantazijo, česar možgani nepravno ma delajo in mu zmirom nove prikazni ustvarjajo.

V zmedenosti teh zapiskov najde se tudi „Untersberg“, „die Karlssage“, in hruškovo drevo na Valserskem polju mnogokrat omenjeno in to se je čuditi od jednega prebivalca daljne Koroške, ki skoro gotovo

Ali časi nemosti so sedaj minuli in zbralo se je odličnih narodnjakov, kateri so si stavili nalogu, čitalnico spraviti zopet na krepke, da! na krepkejše noge, nego je bila do sedaj. Trudopolno delo res ob sedanjih Slovenca tako neugodnih časih! A vendar se je nadejati, da vseh ne bode izostal.

Znano je pa, da društvo le takrat zmore oživeti ter pridobiti moč, ako se ga udeleži toliko narodnjakov, da mu je eksistencija trdno zagotovljena.

Nijeden narodnjak v Celji in v okolici celjske naj bi se ne branil, uvrstiti se mej društvenike čitalnične. Vsaj mu zvesto slovensko čutje veli to!

V Namen sklepovanja o važnejših točkah sklicuje se občni zbor čitalničarjev na četrtek 30. tekočega meseca v hiši gosp. Franja Kruščiča (Valenta) v prvem nadstropji. K temu zboru naj dojdejo tisti, ki so še nekdanji čitalnični udje, kakor tudi vsi narodnjaci, kateri želijo, da bodo imeli zopet svoj narodni dom, svoje lastno zahajališče.

Narodnjaci! nikar ne opuščajte prilike, koja nam zagotovlja napreden korak. Odbor.

Domače stvari.

— (Denes je slovensko gledališče.) Igrala se bode tako fina veseloga igra „Gospa, ki je bila v Parizu“. Ker je imenovana igra pri zadnjej lanskaj predstavi občinstvu kako dopala, nadejamo se, da bodo gledališčni prostori kljubu delavniku polni.

— (Umrl) je kranjskega velicega posestva deželnega poslanec bar. Rastern. Bil je sicer molčeč ud dež. zborni ali jeden najodločnejših protivnikov slovenskega narodnega programa. Imel je tudi svoje posebne lastnosti, mej drugimi to, da je bil star, morda na vsej slovenski zemljji jedini abonent severo-nemške „Weser Zeitung“, katero je vsak dan bral od konca do kraja.

— (Pevec) čitalnični se vabijo denes k polnoštevilnej skušnji.

kakor se sme iz vsega sklepati še nikdar v Salisburgu bil nij.

Najnovejši zapiski od leta 1871, kateri uže zelo dokazujejo, da se pričenja pisatelju pamet mešati, govorč večjidel od tega kraja od velike bitke, ki jo pravljica prorokuje. Wicherl sam sebe vidi kot soborilca, govorč o svojem namenjenem mu poginu in naroča mnogo zarad svoje pogrebčine pod hruškovem drevesom. Tudi načrt pesni na hruškovo drevo je priložen.

Vso te navedene okoliščine skupaj dokazujejo, kar bode V. b. gotovo pritrtilo, da je oni Wicherl, od bolehne eksaltacije gnan hruškovo drevo res poiskal in ondi atentat učinil, pri katerej priliki je njegova žepna knjiga brez njegove volje in proti njegovej volji morda v pozabljalosti ali naglosti onda zaostala.

Res je, da Wicherl mogočnega hruškovega drévesa sam posekat ni mogel, iz mnogih znamenj se pa razvidi, da deblo nij bilo skozi in skozi prežagano, in vsled tega je prvi vihar drevo podrl. Mogoče je tudi, da se je to podžaganje uže nekaj časa pred 7. majem 1872 vršilo. — Prosimo tedaj, da V. blagorodje izvoli omenjenega Janeza Wicherla kolikor mogoče natančno zaslišati, posebno pa o sledečih vprašanjih:

— (Grozna nesreča.) Na sveti dan v jutro so našli tukajšnjega frizerja A. Bezljaja zjutraj mrtvega v njegovej delavnici zadušenega od plina, ki je iz nezaprtega gazometra po sobi razpuhteval se. Poleg njega je bila njegova ljubica, mlada točajka iz bližnje gostilnice, uže tudi v nesvesti. Prenešli so jo v bolnico, kjer je pa v nedeljo tudi umrla. Oba sta bila prej v kavarni, sta veliko pila in v pijanosti on gaza nij zaprl.

— (Udjepodpornega društva za borne dijake) v Novomestu povabljeni so (po §. 11. st.) na letni občni zbor, ki se snide 7. jan. 1876 ob 11. uri v gimnazijalnej dvorani. Novomesto, 25. dec. 1875.

Fischer, predsednik.

— („Sokol“) je imel sinoči izreden občen zbor.

— (Iz mariborske okolice) se poroča, da se Seidl še zdaj nij odpovedal poslanstva in še zdaj nij odložil svojih častnih služeb, da si je v Braudstetterjeve homatije nekako zapleten.

— (Občni zbor goriške čitalnice) se je vršil 23. t. m. ob 6. uri zvečer. Nov odbor je sestavljen iz sledečih gg.: And. Jeglič, predsednik; Vkt. Dolenc, blagajnik. Odborniki: Avg. Jakopič, A. Hribar, Vidic Fr., Klavžar Ernest, prof. Šantelj, dr. Nik. Tonkli, dr. Rojic; namestnika: prof. Čebulár in Franjo Ferfila.

— (Grof Chambord) pride te dni v Goricu; najbrže v četrtek. — Vreme v našej Nizzi je kaj prijetno. Denes 24. dec. imamo 10° R. topote.

— (Veliki koncert v gledišču goriškem.) Društvo „Slavec“ bodo imelo v četrtek, dné 30. t. m. velik koncert na korist ubozh učenk na goriškej pripravnici. Sodelovalo bodo skoro gotovo sledeče korporacije in osobe: g. Krežma, gospodičina Krežma, gospodičina pl. Neugebauerjeva, izvrstna slovenska pevkinja, po tem mestna

godba pod vodstvom g. Mugnone-ja, gospod Windspach, umetnik na glasoviru, g. Frontali, odlični violinist iz Trsta, in še druga odlična italijanska gospoda. — „Slavec“ bode prvikrat nastopili pri tem koncertu z blizu 120 pevci; pride jih namreč 16 iz Trsta in okolice, 9 iz Komna, 4 iz Nabrežine in 4 iz drugih krajev na Krasu, po tem 4 iz Rihemberga, 8 iz Dornberga, iz Vipave in Ajdovščine kakih 6, iz bližnje okolice goriške 6 do 8, iz Gorice 10 do 12, iz Kriškega, Kozane in Vipolž kakih 20 do 24, iz Kanala 6, iz Tomina 12, iz Kobarida 8, iz Pečine 6 in iz drugih raznih krajev do 10 izbranih pevcev. — „Slavec“ bode pel: „Slavčev spev“, „Nek dušman čuje“, „U boju“, „Tam gde stoji“, in „Domovino“ Lebanevo. — „Slavec“ odbor priporoča nujno vsem pevcem domaćim in zunanjim, da pridejo prav gotovo v sredo 29. t. m. k glavnemu poskušnji v goriško čitalnico točno ob 6. ur zvečer. Oni pevci ki še prav malo znajo in ki se nijsu učili pod skupnim pevovodjem, pa naj pridejo brez vsake bojazni k pevskej vaji v čitalnico 29. t. m. ob 4. uri po poludne. Pri poskušnji bodo pevci zvedeli v čitalniči vse natančno gledē stanovanja, hrane itd. Tisti večer se bodo v čitalnici tudi delili programi in pevci bodo dobili pri čitalniškem čuvaju krasna pevska znamenja po 25 soldov. — Odbor je razposlal legitimacije za polovico voznine po železnici; dobē se v Ljubljani: v čitalnici, pri uredništvu „Sloven. Naroda“, v Postojni: v čitalnici; v Sežani: pri g. učitelju Cvetku; v Nabrežini: pri g. pevovodji Tance-ji; v Proseku: pri g. učitelju Mercinu; v Trstu: pri gg. Žvanutu, A. Hajdrihu in J. Dolinarju. Ker je zamen tako lep in ker bodo slovenski pevci prvikrat nastopili v tako velikem številu, nadejati se je, da bodo iz vseh krajev naše slovenske domovine privrelo mnogo obiskovalcev posebno iz goriške in tržaške okolice.

1. Je-li Wicherl bil začetka maja 1872 ali malo poprej v Salisburgu, specijalno pa na Valserskem polju pri popisanem hruškovem drevesu?

2. Kako je prišlo, da je ondi svojo knjigo izgubil?

3. Je-li on za podžaganje drevesa vedel, ali

4. Je-li on sam pri tem se udeležil?

5. Je-li on pri podžaganji pomagače imel?

6. Kako in v koliko časa se je to zvršilo?

7. Kateri uzroki so ga do tega dejanja gnali, ali je morda on od drugih k temu naščuvan bil?

Ob sebi se razumeje, da se od naše strani ne namerava, tožbo proti Wicherlu vložiti, kajti če bi tudi od ene ali druge strani to se nameravalo, Wicherl bi moral na podlogi svoje knjige za človeka spoznan biti, ki nij pri polnej zdravej pameti, in tako ga tudi nihče za krivega obsoditi ne more.

Materijalna škoda od pokončanega starega drevesa je sicer majhna, in kar je nam znano, je lastnik z lukrativno prodajo lesa več kot odškodovan.

Tukaj gre samo za to, da se dobijo neprecenljiva razjasnila, katera b' se popolnem objektivno občinstvu na znanje dala in da se vse one pravljice, ki so vsled tega

dogodka se vrstile, v svoje prave meje zvrnejo.

Ako V. bl. zahteva omenjeno knjigo in priložene nezvezane listke z noticami videti in iz tega se morda sami prepričati, pri kakoj pameti je bil Wicherl l. 1870 in 1871, smo z veseljem pripravljeni, Vam proti temu poslati, da nam pozneje vse to nazaj vrnete.

Ponovivši še enkrat našo ponižno prošnjo, se priporočamo z največjim spoštanjem

Dr. Princeinger, Friedr. Pirckmaier,
predsednik. perovodja.

V Salisburgu 4. marca 1875.

Na to je bil Wicherl v ljubljanskej prisilnej delavnici zaslišan in njegove izpovedbe v tej stvari so v kratkem le-te:

Da je bil res spomlad i. 1872, kakor se njemu zdi, v začetku meseca aprila, kajti meseca majnika je bil uže zopet v Celovcu, z Regensburga po železnici v Salisburg prišel; da je ondi 2 dni ostal in potem peš čez Rothstädter-Thanen v Beljak in potem v Celovec nazaj potoval.

Namena svojega potovanja na Bavarsko on nij dolžan povedati, pravi, kajti dolžnost ga veže, v temu molčati.

Ono hruškovo drevo, o katerem se glasi, da bode neki nemški knez iz Bavarskega svoj škit nanj obesil in tako zjednjenje vseh

Razne vesti.

* (Mlađi umetljnik Krežma) je pri zadnjem koncertu v Trstu dobil favorov venec; na svilnatem traku so bile zlatom kitjene italijanske besede: „Gospodu Franji Krežma, čudežu umetljnosti, v Trstu 24. dec. 1874.“ Kako ste ga uže vi sodili, nemškatarski kritikasti ljubljanski? — V Trstu je vreme jako toplo in je bilo na božični dan v senci 8° R. Vojaki hodijo v belih sukujah okolo in ljudje sploh so čisto pomladanski oblečeni; burje uže štirajst dajnij bilo, tudi deža nij, na sneg pa še nihče ne misli ne.

* (Dalmatinske čitalnice) prihodnji predpost ne bodo napravljale veselic, temuč tist denar, ki bi se imel za to potrositi, dale za Hercegovince, ki so pribegli.

* (Najdeni staridenari.) V Zemunu je nekdo našel v jednem loncu 236 lepih rimskih zlatih novcev.

* (Mormoni) v Ameriki smejo po svoj veri več žen imeti. Dosedaj so jih Amerikanci pustili, a zdaj se poroča, da je zvezno sodišče v Utahu odsodilo jednega Mormonana zarad večenstva na dve leti ječe. Kaj pa v Evropi s Turki?

* (K pogodbam svetovnopoštnem) je pristopila tudi zadaji čas francoska republika. Pismo, ki je dozdaj stalo na Francosko 25 krajarjev, stalo bodo od 1. januarja dalje samo 10, kakor na Italijansko ali v Švico. Rekomadirani 10 kr. več; korespondenckarte na Francosko bodo francirane s 5 krajarji. Zunaj Srbije, Turčije, Črnogore, Grške, Rumunije in Švedske so zdaj vse države evropskega kontinenta pristopile k tej pogodbi.

* (Invalidi v Parizu.) Invalidski hoteli v glavnem mestu Francoske šteje 597 penzionarjev, katerih večina je iz zadnje prusko-francoske vojske. Od teh ima jih 67 noge ali roke odrezane, 18 je slepih, 2 gluhih, 91 le nekoliko poahljenih, 100, pa jih sploh ne more živeti se. Po starosti je 157 invalidov pod 50 leti 125 mej 61 in 70, 220 mej 70 pa 80, ravno toliko mej 80 in 90, drugi so nad 90 let starci. Najstarejši se zove Tatin, je 93 let star in je bil se svojim tovarišem Debelkom, ki je nekoliko mlajši, v bitki pri Avsterlici Eden, z imenom Eduard, ima spodnjo čeljust iz srebra.

germanskih plemen dovršil — ono drevo, o katerim je v knjižici „Sage des Unterberges“ čital — je on v času svojega dvo-dnevnega bivanja v Salisburgu obiskal. Neki okolo 30 let stari postrešek ga je prvi dan tijā spremil, drugi dan pa je on, Wicherl, z ravno istim postreškom v Hellbrunn řel.

Od najdene svoje knjige in od notic Wicherl od konca nič vedeti nij hotel, pozneje pa priznava, da je drugi dan isto tam na Valsersko polje řel, ker si je želel, Untersberg videti; da ga je pri hruškovem drevesu huda nevihta dohitela, da se je moral nazaj vrniti in da je pred odhodom svojo knjigo v trhneno deblo skril, z namenom, pozneje enkrat po njo priti. O podžaganju drevesa pa njemu nič znano nij, do sedaj še vedel nij, da je drevo podrto, torej v tem tudi nič izrekati ne more.

To se je društvo „Gesellschaft für Salzburger Landeskunde“ poročalo, in društvo se na to delavničnemu opravništvu s prav kratkim dopisom za trud zahvaljuje.

Nij dvombe več, kdo je staro nemško historično drevo na Valserskem polju uničil. Wicherl je v svojej vrtoglavesti misil, bog zná kako junasťe bode s tem storil, ako tako drevó pokončá. Potoval je tedaj nalašč do Salisburga in je atentat doprinesel.

Vabilo na naročbo.

"Slovenska knjižnica," zbirka izvirnih in prestavljenih romanov, povestij, dram itd., začne v Ljubljani tiskom "narodne tiskarne" po novem letu izhajati.

Prvi zvezek, nov izviren Jurčičev roman "Doktor Zober," izide 10. januarja in potem izide vsak mesec ali dva ali jeden velik zvezek.

Naročiti se je mogoče najmenj na prve 3—4 zvezke (znašajoče 40 tiskanih pol).

Vse gospode naročnike, nabiratelje prosimo, naj pošljejo naročino 2 gld. za tri resp. štiri zvezke (preračunjeno po 6 kr., za dijake po 5 kr. tiskano polo), administraciji "narodne tiskarne".

Nabiralci mej dijaki morejo poslati tudi za posamezne zvezke, za prvi po 50 krajcarjev.

Oglasiti se prosimo brž, da vemo koliko iztisov založiti, ker je prvi zvezek uže v drugej poli v tisku.

Dosedaj se je oglasilo komaj toliko naročnikov, da se bode tisk in papir plačal, tedaj se zanašamo, da bode še mnogi na novo oglasil se.

Uredništvo.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je uži bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraščenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiku, kašelj, neprebavljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatožilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumjenje v ušehsih, slabosti in blevanje pri nosečih, otočnost, diabet, trganje, shnijanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojence in je boljeg dojnicino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval, brez vsake medicine, mej njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofije Castles, Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. julij 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nigradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušni bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vaskemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkusna tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsed rabe Vaše Revalescière du Barry polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih bolezni, katere so me deset let učile.

(Gospa) Armande Prevost, posestnica.

Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraščenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V piehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funton 10 gold., 12 funton 20 gold., 24 funton 36 gold.

Revalescière-Biscuiten v puščah in tabletah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje:

Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfisch-gasse štev. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razposiljata način na vse kraje po poštnih zaksniticah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Čahr., J. S. v obo da, lekar pri "zlatem orinu", v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celoveu pri lekarju Birnachorju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeriju P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andreviču. (289)

Deželno gledališče v Ljubljani.

V torek 28. decembra 1875.

Gospa, ki je bila v Parizu.

Veseloigra v 3 dejanjih. Po g. pl. Moserju posloveni, Josip Gecelj.

Odgovorni vodja g. J. Kocelj.

O s o b e :

Pl. Orlovec, major v pokoji — g. Kocelj.
Berta, njegova hči — — — gdč. Vrtnikova.
Oskar pl. Znoj — — — g. Schmidt.
Matilda, njegova soproga — — — gdč. Nametova.
pl. Podgorski, husarski oficer — — — gdč. Ledarjeva.
pl. Lepotičnik, asesor — — — g. Jekovec.
Minka Lepotičnikova, vdova — — — gdč. Podkrajšček.
Ivan, sluga majora pl. Orloveca g. Kajzel.
Sluga gospoda Znoja — — — g. Ivan.
Godi se v stanovališči gosp. pl. Znoja in v gradiči majorja pl. Orloveca.

P o t e m :

Dokler nij pravega.

Spevoigra v enem dejanju, posloveni Jakob Alešovec.

O s o b e :

Marjeta, kmetska gospodinja — gospa Odijeva.
Janec, njeni hlapci — — — g. Meden.
Peter Lenček, z imenom Vesel g. Trnovec.
Škrjanka, krčmarica — — — gdč. Nametova.
Godi se v nekaj vasi.

Pri predstavi svira c. kr. godba 46. polka pešev vojvode Sachsen-Meiningen.

Kasa se odpre ob 1/2 7. ura — Začetek ob 7. ura zvečer. Prihodnja slovenska predstava bude v četrtek (sv. treh kraljev dan) 6. januarja 1876.

Umrlji v Ljubljani

od 21. do 22. dec.

Marija Švara, 82 l., vsed starosti. — Ferdinand Mravlje, 2 l., dete črevljarja, za davčo.

Dunajska največa

27 kt.

Zaloga

solidne in znane zanesljive firme

Bernhard Pollak-a na Dunaji,

Kärntnerstrasse 14,

(vis-à-vis Weihburggasse),

prodaja jedina z vestno garancijo najboljše kakovosti in pravosti blaga vedno

Najnovejše za vsako saisono.

ovčje-volnate oblačilne snove.

Ravno tako tudi vse si misleče vrste, platnenega, modernega, kurentnega in pletenega blaga, svilnate in žametaste trake, ravno tako tudi guipir-čipke vsake baže, poleg šetisoč drugih stvari.

Izgledki i zaznamek blaga

zastonj in franko.

Naročila, tudi najmanjša brzo po poštnem povzetku. (325—22)

Nepristupoče jemlje se nazaj brez zadržka.

Dunajska borza	27. decembra	
Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gd. 40
Akcije narodne banke	112	73
119	—	80
118	—	74
117	—	73
116	—	72
115	—	71
114	—	70
113	—	69
112	—	68
111	—	67
110	—	66
109	—	65
108	—	64
107	—	63
106	—	62
105	—	61
104	—	60
103	—	59
102	—	58
101	—	57
100	—	56
99	—	55
98	—	54
97	—	53
96	—	52
95	—	51
94	—	50
93	—	49
92	—	48
91	—	47
90	—	46
89	—	45
88	—	44
87	—	43
86	—	42
85	—	41
84	—	40
83	—	39
82	—	38
81	—	37
80	—	36
79	—	35
78	—	34
77	—	33
76	—	32
75	—	31
74	—	30
73	—	29
72	—	28
71	—	27
70	—	26
69	—	25
68	—	24
67	—	23
66	—	22
65	—	21
64	—	20
63	—	19
62	—	18
61	—	17
60	—	16
59	—	15
58	—	14
57	—	13
56	—	12
55	—	11
54	—	10
53	—	9
52	—	8
51	—	7
50	—	6
49	—	5
48	—	4
47	—	3
46	—	2
45	—	1
44	—	0

Tujci.

26. decembra:

Evropa: Del Kot s sinom iz Brežic. — Jenež iz Dunaja.

Pri Slovini: Bachman iz Brna. — Šubert iz Hrastnika.

Pri Italiji: Bruk iz Dunaja. — Skerle iz Gradca.

Pri Neumayer iz Dunaja.

Slovenske

lepoznanke knjige.

V založbi "Narodne tiskarne" v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Razem Tatenbah. Izvorna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.

2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.

3. Kantoréca. Roman s pogorskega zakotja. Češki spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšić, velja 50 kr.

4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec, velja 25 kr.

5. Kazen. Novela, francoski spisal II. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

I. zvezek, ki obsegata: Stenografska, sp. dr. Ribic. — Životospisje, sp. Fr. Rajč Bož. — Presern, Preser in ali Prešeren, sp. Fr. Levstik. — Telefija pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribic. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozjem na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čagava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.